

**Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Тернопільський обласний комунальний інститут
післядипломної педагогічної освіти
XIX Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
II етап
2018/2019 навчальний рік
3 клас**

1. Запишіть речення в такій послідовності, щоб утворився текст. Доберіть заголовок і запишіть перед текстом. Допишіть ще 2-3 речення.

Стежиною між травою бігла мурашка. Білочка сиділа на дереві і їла смачний горіх. Вона побачила під деревом крихітки горішка. Скуштувала їх і побігла розповісти сусідам про здобич. Кілька крихіток горішка впало на траву...

(10 балів)

2. Склади два речення, в яких слово *сміється* вживалося б у прямому і в переносному значеннях.

(5 балів)

3. Поділіть слова для переносу.

Підйом, ходжу, олівець, близький, кільце.

(5 балів)

4. До поданих слів доберіть по декілька слів, близьких за значенням.

Лагідний –

Захищати –

Шлях –

(4 бали)

5. Визнач кількість звуків у кожному слові. До виділеного слова добери якомога більше спільнокореневих слів. Запиши їх. Познач корінь.

Хрущ – ...зв.;

зав'язати – ...зв.;

джерельце – ...зв.;

яблуна – ...зв.;

мріяти – ...зв.

(6 балів)

Максимальна кількість **30 балів**

Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Тернопільський обласний комунальний інститут
післядипломної педагогічної освіти
XIX Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
II етап
2018/2019 навчальний рік
4 клас

1. Склади казку на тему *«Куди вранці сни ховаються?»*
(10 балів)
2. Склади і запиши діалог з мамою про її робочий день.
(8 балів)
3. Прочитай вірш, розкриваючи дужки та вставляючи пропущені букви.
Добери якомога більше синонімів до виділених слів. Запиши. З одним із дібраних слів склади і запиши речення.

*Ходить дощ у синім (капелюх),
Із прозорою с...режкою у (вухо).
Ходить дощ по чагарях у лісі,
По хатині – на з...леній (стріха).
А скажіть, чи хто на світі знає,
Де той дощ, коли його немає?
(Галина Кирпа)*

(5 балів)

4. До кожного з поданих слів добери спільнокореневий іменник, прикметник і дієслово. Запиши.

*Зима
Дружба
Гра*

(4 бали)

5. До висловів з лівої колонки добери антоніми з правої. Запиши їх парами.

<i>За тридев'ять земель</i>	<i>Кури не клюють</i>
<i>Як кіт наплакав</i>	<i>Викинути з голови</i>
<i>Зарубати на носі</i>	<i>Рукою подати</i>

(3 бали)

Максимальна кількість **30 балів**

**Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Тернопільський обласний комунальний інститут
післядипломної педагогічної освіти
XIX Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
II етап
2018/2019 навчальний рік
5 клас**

1. Орфографічна хвилинка.

*Пр(е,и)краса, різ...б...яр, мар(е,и)во, пів/аркуша, дит/ясла, улес...ливий,
пр(е,и)з(е,и)ден...ський, пес...ливий, огне(н,нн)ий, проїз...ний, п..лена,
(Ч,ч)чумацький (Ш,ш)лях.*

(4 бали)

2. Запишіть слова за алфавітом. Поставте наголос.

Випадок, листопад, ознака, приятель, разом, сантиметр.

(6 балів)

3. Розкрий значення фразеологізмів.

П'яте через десяте. Зарубати собі на носі. Як дві краплі води. Ходити на голові. Тримати ніс за вітром.

(5 балів)

4. Відредагуй подані словосполучення, запиши їх.

Не вивчити із-за хвороби, уроки по розкладу, зупинка по вимозі, розкрий книжку, фарби осіннього лісу, приємного апетиту, підняти крик, нам не повезло.

(4 бали)

5. Добери спільнокореневі до слів *дорога, високий*. До одного з них добери синоніми (не менше двох).

3 бали

6. Напиши твір-мініатюру за поданим висловом.

*Люби свій край, моя дитино,
Бо тут з'явився ти на світ.*

(Надія Красоткіна)

(орієнтовний обсяг - до 1 сторінки).

12 балів

**Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Тернопільський обласний комунальний інститут
післядипломної педагогічної освіти
XIX Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
II етап
2018/2019 навчальний рік
6 клас**

1. Орфографічна хвилинка.

*Бр..н..чати, торф..яний, пів/ночі, міні/футбол, біло/сніжний,
(М, м)ін/юст, до/побачен...я, будь/ласка, піц..а, журнал (Д, д)звін,
калинон..ці, (з,с)цілюють.*

(4 бали)

2. Поясни значення фразеологізмів.

Прикусити язика, продавати зуби, пасти очима, хоч око виколи.

(4 бали)

3. Запиши слова за алфавітом. Постав наголос.

Читання, олень, вірші, живопис, новий, донька.

(6 балів)

4. Поясни письмово, чим розрізняються за значенням пари слів.

Адресант-адресат, дружний-дружній, збірка-збірник, особистий-особовий.

(4 бали)

5. Відредагуй подані словосполучення.

*Лопнуло терпіння, приймати належні міри, часто переписуватися,
улетіти в теплі краї, кидатися в очі, листати сторінки, слідуюча зупинка,
думки співпали.*

(4 бали)

6. Напиши твір-мініатюру за поданим висловом.

*До словечка, до слів'ятка притулися! Може, так хоч мови рідної
навчишся (М.Тимчак).*

Орієнтовний обсяг – 1-1,5 стор.

(12 балів)

**Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Тернопільський обласний комунальний інститут
післядипломної педагогічної освіти
XIX Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
II етап
2018/2019 навчальний рік
7 клас**

1. Орфографічна хвилинка.

Подані слова запиши відповідно до вимог правопису та граматики.

*Мін\юст, порт...єра, сама\самотою, аби\кому, день\у\день,
(З, з)олоті (В,в)орота, не\до\вподоби, суспільно\корисний, казна\з\котрими,
потомствен..ий, станція метро (В,в)асильківська, порц..ляна.*

(4 бали)

2. Запиши речення, розстав пропущені розділові знаки. Зроби синтаксичний розбір речення (підкресли головні і другорядні члени речення, надпиши частини мови).

*Через тумани лихі через велике горе ти світиш мені моя зоре
(Леся Українка).*

(6 балів)

3. Поєднай антонімічні пари фразеологізмів.

*Розбити глека, як бджіл у вулику, ні пари з вуст, гнути спину, чесати
язика, стояти як укопаний, побрататися, як кіт наплакав, п'ятами
накивати, байдики бити.*

(5 балів)

4. Відредагуй словосполучення.

*Неблизький путь, дорогий салямі, яскравий вуаль, смачний івасі,
ароматна шампунь, далека Сибір, стародавнє страдиварі, сильна нежить,
біла тюль, маленьке фламінго.*

(5 балів)

5. Утвори прикметники від поданих слів.

*Брат, доблесть, Нью-Йорк, студент, комендант, тиждень, Золотоноша,
проїзд.*

(4 бали)

6. Напиши твір-роздум за поданим висловом.

Малює осінь акварель,

Її руки ніхто не стрима.

(Н.Виноградська)

(орієнтовний обсяг - 1,5-2 сторінки).

(12 балів)

**Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Тернопільський обласний комунальний інститут
післядипломної педагогічної освіти
XIX Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
II етап
2018/2019 навчальний рік
8 клас**

1. Орфографічна хвилинка.

Подані слова запиши відповідно до вимог правопису.

*Над...яр...я, ясно/золотистий, з усіх/усюд, за/пані/брата, ц(и/е)кламен,
лос/анджелець, зеленаво/жовтий, чотирьох/ядерний, конференс...є,
Парас..чин, сама/самотою, не/до/вподоби.* (4 бали)

2. Запиши речення, розставивши пропущені розділові знаки. Зроби синтаксичний розбір речення (підкресли головні і другорядні члени речення, надпиши частини мови).

*Щастя неможливе без блакитного неба над головою переливчастого
співу птахів наповненого хвоєю повітря квітучих садів і домівки*

(За О. Бриком).

(4 бали)

3. Відредагуй подані речення.

*Вже на протязі трьох років я переписуюсь зі своїми закордонними
колегами. Так як оратор не додержувався регламенту, то голова зборів
лишить його слова. На жаль, в аптеці не було самого ефектного
обезболюючого препарату. Підписку на газети і журнали можна оформити
на протязі двох місяців.*

(4 бали)

4. З кожним словом склади по два речення так, щоб в одному воно було підметом, а в іншому - звертанням.

Земля, осінь, Київ, народ, друг, Петро Якович.

(6 балів)

5. Узгодь числівники з іменниками у формі відповідного відмінка, замінивши цифри словами.

*533 (стілець), з 287 (студент), третина (читач), багато (виборець),
одна шоста (аркуш), півтора (гривня), чотири з половиною (відсоток),
тисяча (примірник).* (4 бали)

6. Напиши твір-роздум за поданим висловом.

Уміло користуйся в мові

Скарбами золотими.

Полюбиш їх – усе з любові

Само до тебе йтиме.

(Д.Білоус)

(орієнтовний обсяг - 2-2,5 сторінки).

(12 балів)

**Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Тернопільський обласний комунальний інститут
післядипломної педагогічної освіти
XIX Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
II етап
2018/2019 навчальний рік**

9 клас

1. Орфографічна хвилинка.

Подані слова запиши відповідно до вимог правопису.

*Червоно/гарячий, супер/зірка, по/латині, біо/кефір, бозна/як, (Г,г)олова
(В,в)ерховної (Р,р)ади (У,у)країни, дит/ясла, суспільно/необхідний, віч/на/віч,
уман...с...кий, лимонно/кислий, контр/адмірал, з/давніх/давен, дарма/що,
лос/анджелець, хоб...і.* (4 бали)

2. До дієприкметника вишитий добери залежні слова, утворивши дієприкметниковий зворот. Склади і запиши два речення так, щоб в одному дієприкметниковий зворот виділявся комами, в іншому – ні.

(4 бали)

3. З'ясуй лексичне значення слів *писемний, письмовий*.

(4 бали)

4. Запиши словами поєднувані з іменниками числівники, розкрий дужки, постав іменники й числівники в потрібних відмінкових формах.

*На 847 (тонна), до 1761 (кілометр), потяг зі 754 (пасажир), висота 3 з
половиною (метр), протягом 198 (день).*

(5 балів)

5. Запиши речення, розстав розділові знаки. Виконай синтаксичний розбір (підкресли члени речення, надпиши над кожним словом, якою частиною мови є, дай загальну характеристику реченню).

Старше покоління свідок іншого життя показувало ще на долонях мозолі від шаблі піднятої в оборону народних і людських прав.

(5 балів)

6. Напиши твір-роздум за поданим висловом.

Не сполохай рідного слова, а захисти його, до серця притули, життям своїм переповни (І.Драч).

(орієнтовний обсяг – 2,5-3 сторінки).

(12 балів)

**Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Тернопільський обласний комунальний інститут
післядипломної педагогічної освіти
XIX Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
II етап
2018/2019 навчальний рік**

10 клас

1. Орфографічна хвилинка.

Подані слова запиши відповідно до вимог правопису.

*З/усіх/усюд, зелен/сад, Південно/китайський, усе/одно, з/по/між,
не/мов/би/то, загально/державний, таки/все, машино/будівний, година/дві,
радіо/центр, чим/скоріш, всесвітньо/історичний, тим/часом/як,
красуня/дівчина, сніжно/білий.*

(4 бали)

**2. До поданих слів доберіть усі можливі синоніми, запишіть їх,
утворивши синонімічні ряди.**

Віз, звичайний, нагорода.

(3 бали)

3. Добери українські синоніми-відповідники до слів.

*Конвенція, координувати, прерогатива, цейтнот, брокер, апелювати,
дайджест, директива.*

(4 бали)

**4. З поданих речень випиши займенники й визнач їхні розряди за
значенням.**

*Від усієї картини віє чимось пісенним. Я славлю тих, хто множить
славу землі своєї у труді. Єсть такі у світі речі, від яких душа сія.*

(4 бали)

**5. Запиши речення, розстав розділові знаки. Побудуй його
структурну схему, зроби синтаксичний розбір (підкресли члени речення,
надпиши над кожним словом, якою частиною мови є, дай загальну
характеристику всій конструкції й компонентам як простим реченням).**

*Природа добра тим що в ній немає зайвої колотнечі і суєти і моя
самотина стає плідною у її величавому спокої.*

(7 балів)

6. Напиши твір-роздум.

*Далекі зорі світять угорі,
Вони людину манять і чарують...
Одні собори душ своїх мурують,
А інші гасять вічні ліхтарі.*

(Г. Арсенич-Баран)

(орієнтовний обсяг – до 3 сторінок).

(12 балів)

**Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Тернопільський обласний комунальний інститут
післядипломної педагогічної освіти
XIX Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика
II етап
2018/2019 навчальний рік**

11 клас

1. Орфографічна хвилинка.

Подані слова запиши відповідно до вимог правопису.

*Мовно/літературний, поза/очі, україно/мовний, макро/економіка,
ліво/бережний, плодо/ягідний, плодово/овочевий, конференц/зал, де/факто,
чверть/фінал, без/упину, всього/на/всього, с/покон/віків, на/добраніч, у/плав,
англо/канадець.* (4 бали)

2. Визначити рід іменників. Утворити із ними словосполучення.

Борнео, денді, сироко, кольрабі, окапі, собака. (3 бали)

3. Перепиши прислів'я, неузгоджені означення заміни на узгоджені.

Не зарікайся пити воду з криниці з мулом.

Хто тоне, за піну з моря хапається.

Лякала коза, що з верби листя об'їдати не буде. (3 бали)

4. Розкрий значення фразеологізмів і до кожного з них добери фразеологізм-синонім.

Брати на решето когось

Пройти крізь сито й решето

Вхопити обметиці. (3 бали)

5. Запиши речення, розстав розділові знаки. Побудуй його структурну схему, зроби синтаксичний розбір (підкресли члени речення, надпиши над кожним словом, якою частиною мови є, дай загальну характеристику всій конструкції й компонентам як простим реченням).

Стояла тиха і по-своєму хвилююча година згори на верховіття лісу опускався сизий присмерк а внизу з-під кожного куща виповзав туман і тому здавалось що над землею коливалися два неба.

(9 балів)

6. Напиши твір-роздум.

Душа належить людству і епохам.

Чому ж її так раптом потрясли

Осінні яблука, що сумно пахнуть льохом,

І руки матері, що яблука внесли ?! (Ліна Костенко)

(орієнтовний обсяг – до 3,5 сторінок).

(12 балів)